

Editöryel yazımın etkinliği

My Editorial's effectiveness

Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin Baş Editörü olarak düzenli yazdığım yazılarımın geçen yıllarda çok sık okunduğunu duymuştum. Gerçekten de, 2011 yılında en çok okunan yazı, Aralık sayısındaki "Anadolu Kardiyoloji Dergisi yönetim toplantısı, gelişmeler, yine kayıplar, yeni kazanımlar" başlıklı editöryel yazımdır: 153 defa okunmuş, benden sonra da "Diagnostic importance of aVR derivation in exercise stress testing for interpreting of multivessel and proximal LAD disease." başlıklı Dr. Hatem Arı'nın yazısı 152 sayı ile geliyor. "Hoca, yazılarını heyecanla bekliyoruz" diye duyuyordum da neden ilgi çektiğini pek düşünmüyordum. Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin okunma istatistiğini çıkarma nedenim de-hangi araştırma daha fazla güncel-seçebilmek ve bu tür yazılara ayrıcalık tanıyabilmektir. Ama öyle anlaşılıyor ki, magazin (paparazzi) yazsam daha da mı ilgi çeker?

Yukarıdaki konu ile ilgili dünyanın en üst düzey kardiyoloji dergilerinden birisinin Baş Editörü özetle şunu söylüyordu geçen yıllardaki yazısında;..... *dergisi sansasyon yapacak, öncelikle ilgi çekecek, arkadaşlar arasında fısıltı ile tartışılacak sonuçları olan; firmalara dokunan (sataşan), ilk yazarı riske atan; ama çok fazla ve kesin bilimsel değeri olmasa da, bu araştırmaları basıyorlar. Arkasından kızılca kıyamet kopacağına bile bile (isteyerek). Sonuç; yazı birkaç yıl çok atif alıyor-çünkü tartışmalı. Doğal olarak da derginin etki faktörü müthiş artıyor...*

Hepimizin tanıdığı bu Baş Editörün yakınması, etki faktörünün artırılması için başvurulan bir teknik. Başka bir örnek; dünyanın en saygın bilim dergilerinden bir tanesinin 10 yıl kadar önce Baş Editörü değişti ve "magazinsel-bilimsel" konulara da dergide yer verdi: Etki faktörü epey de yükseldi (34'e). Yılda 60.000 yazı aldı, ret oranı %93 ve haftalık çıkmak zorunda kaldı. Anadolu Kardiyoloji Dergisi'ne gelince, hala tartışma sürüyor: Daha ziyade benim baş editör ofisi incelemesinde ret ettiğim bazı yazıları; daha yüksek etki faktörlü dergiler basıyorlar. Yanlışım nerde? tartışmasını yardımcı editörlerle kaçınıcı defa yapıyoruz. Don Kişot gibi -illa gerçek şart mı? Yardımcı Editörlere kalsa -aynen devam- diyorlar: Galiba bu işte bir yanlış var: Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nde mi, diğer dergilerde mi?

Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin bu Mart 2012 sayısında, Dr. Güvenç Koçkaya, önemli bir Editöre Mektupla: Statin tüketimi ve SGK'ya maliyetini açıkladı. Rastlantısal olarak, özgün araştır-

maların ilk yazısı da Mısır-Kahire'den "gün aşırı statin kullanımı" konusunu inceliyor. Gelişmekte olan ülkelerin yeterli sağlık hizmetini "hakça paylaşımı" için öneriler giderek daha fazla gerekli oluyor. Koroner kollaterallerinin sağ kalıma etkisi tartışılmasına, Dr. Tatlı'nın bir yazısı da ciddi katkıda bulunuyor. Dr. Korkmaz'ın yazısı "aort topuzu" ile başlıyor ve subklinik ateros ile ilişkisini arıyor: Basit ama çok değerli bir bakış açısı. Aynı yazar benzer bir araştırmayı da sonuçlandırmak üzere! Dr. Kurt TIMI akımı ile mortalite-morbidite ilişkisine yeni bir bakış açısı getiriyor. Konya'dan Dr. Şahin ve arkadaşları her gün yoğun bakımda gördüğümüz hastaların özelliklerini çıkararak, yatış sürelerini parametrik olarak önümüze koydular. İtalya-Roma'dan Dr. Pugliese resenkronizasyon tedavisindeki önemli bir soruya prospektif bir araştırma ile yanıt aramış.

Bu yazılara ilave, çok değerli araştırmalar içinde iki pediyatrik kardiyoloji, bir de cerrahi yazımız ilgiyle okunabilir. Ağırbaşı'nın derleme yazısındaki Türkçe'nin akıcılığı, bize son derece güç gelen "gen ve etik" konusunu, gerçekten "derlemesi"ni gıpta ile okuyacaksınız.

Yukarıdaki özgün araştırmaları değerlendirirken, ilk dikkat ettiğim husus hipotezin objektif olarak doğruluğu ve haklılığının kanıtlanması olmakla birlikte, yazı okuyucunun, akademisyenin gözünde geçerli bir savunma ortaya koymalı, şüpheleri ve verileri inandırıcı bir şekilde tartışmalı, aksini düşünebilecekleri aklı getirerek, açıklamaları yazıya yerleştirilmelidir. Yazıya baştan muhalefetle yaklaşanlara (akademisyen daima felsefi açıdan şüpheli olmalıdır) onları alt etme değil, hedefin dürüst ve gerçeklerle ortaya konmasına odaklanmalıdır.

Eğer yukarıdaki beklentilerimi tümü ile karşılayacak yazı ararsak, yılda iki sayı bile çıkaramam; hakem ve yardımcı editörlerin insafı kararlarına uysam da, her ay bir sayı çıkarırım ama etki faktörüm 0.1'e düşer. Bir akademisyenin dediği gibi -*Hocam bu 9. yazım gene ret ediyorsunuz, ne zaman kabul edeceksiniz?*- diye soruyor. Yine de son çalışma grubu toplantısında bana gelmeden edemedi.

Bilgin Timuralp
Baş Editör
Eskişehir, Türkiye